

MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS
 INTERYER LOYIHALASHDA O'SIMLIKLARDAN FOYDALANISH

Abdullayev Allayor Mamadiyor o'g'li

Ilmiy rahbar: JizPI "Arxitekturaviy loyihalash" kafedrasi assistenti

Abdurahmonova Jasmina Ikrom qizi

JizPI "Arxitekturaviy loyihalash" kafedrasi talabasi:

Annotatsiya. Maqolaning maqsadi ovqatlanish binolari interyerlarida o'simliklardan unumli hamda innovatsion foydalanish yo'llarini xorijiy tajribalar, maxsus adabiyotlar, internet saytlari orqali o'rganish va umumlashtirish asosida foydalanish tamoyillarini ishlab chiqishdan iborat. Tadqiqotda statistik, qiyosiy, internet va arxiv materiallari, floristikani interyerda tashkillashtirish, interyer rejaları, ularni grafo-analitik usulda tadqiq qilish kabi tadqiqot usullari qo'llanilgan.

Kalit so'zlar: floristka, interyerda floristika, fitodizayn, atrium, oranjereya, flora.

Abstract. The purpose of the article is to develop the principles of effective and innovative use of plants in the interiors of catering buildings based on the study and generalization of foreign experiences, special literature, and Internet sites. Research methods such as statistical, comparative, Internet and archival materials, organization of floristry in the interior, interior plans, and their grapho-analytical research were used in the research.

Key words: floristry, interior floristry, phytodesign, atrium, orangery, flora.

Абстрактный. Цель статьи - разработать принципы эффективного и инновационного использования растений в интерьерах зданий общественного питания на основе изучения и обобщения зарубежного опыта, специальной литературы и интернет-сайтов. В исследовании использовались такие методы исследования, как статистические, сравнительные, интернет- и архивные материалы, организация флористики в интерьере, планы интерьеров, а также их графоаналитическое исследование.

Ключевые слова: флористика, интерьерная флористика, фитодизайн, атриум, оранжерея, флора.

Kirish. Bugungi kunda dunyoning ilg'or mamlakatlari aholisi orasida zamonaviy bino va inshootlar qurishga bo'lgan ehtiyoj ortib bormoqda. Bino va inshootlarning ichki muhitini landshaft tashkil etish an'alaridan oqilona foydalanish, uni shakllantirish va rivojlantirishga qaratilgan usullardan foydalanish, o'simliklarni o'simliklarni o'simliklarni tanlash qonuniyatlarini aniqlash bo'yicha dunyo xalqlari tomonidan olib borilgan ilmiy izlanishlarda interyer uslubi, ularning biologik, ekologik va estetik tamoyillariga innovatsion yondashuv va mavjudlarida o'simliklardan kompozitsion echimlarni taqdim etish tajribasiga yo'naltirilgan kompleks yondashuv ahamiyat kasb etmoqda. Ushbu ilmiy tadqiqotlarda iqlim sharoiti qisman hisobga olinganligi, dizayndagi zamonaviy innovatsion tendentsiyalarning qisman aniqlanganligi ushbu sohada faoliyat yuritayotgan mutaxassislar, ya'ni me'morlar, dizaynerlar va landshaft

dizaynerlari tomonidan rivojlanishda bir qator muammolarni keltirib chiqarmoqda. hamkorlikdagi loyiha takliflarini yaratishda kompleks yechimlar.

Uslub. Tadqiqotda statistik, qiyosiy, internet va arxiv materiallari, interyerdagi gulchilikni tashkil etish, interyer rejaları, mamlakatimiz tajribalarida xorijiy tajribalardan foydalanish, ularni grafo-analitik usullar yordamida tadqiq qilish kabi tadqiqot usullaridan foydalanilgan. Inson hayoti doimo tabiat bilan uzviy bog'liq bo'lib, u o'simliklar hayoti bilan ham bog'liqdir.

Ovqatlanish xonasi oshxona yaqinida joylashgan bo'lib, bu barcha o'simliklarga g'amxo'rlik qilishni osonlashtiradi. Bundan tashqari, ovqat xonasida odatda dekorativ bezaklar yo'q, shuning uchun chiroyli barglar va yorqin gullar o'z o'rnida. Ovqatlanish xonalari odatda yashash joylarida juda kichikdir. Ehtimol, bo'sh joy yo'qmi? Kichkina ovqat xonalari uchun baland va keng barglari bo'lgan gullarni ishlatmaslik tavsiya etiladi, lekin o'lchamlari kichikroq, egalariga xonada erkin harakat qilish imkonini beradi va quyosh nuriga to'sqinlik qilmaydi.

Toza va yaxshi parvarishlangan gul yoki o'simlik atrofida dasturxon atrofida o'tirgan, ovqat yeyayotgan, gaplashayotgan odamlarning ko'rinishini bezovta qilmasdan, to'smasdan o'tirganlarning ishtahasi, kayfiyati albatta yaxshilanadi. Bunday o'simliklar orasida turli xil senpoliya, peperomiya, mayda bargli peluş, mitti siklamen, krokus, begoniya va boshqa o'simliklar mavjud.

Biz stolga kuchli hidli o'simliklarni qo'yishni tavsiya etmaymiz, yoqimsiz hidlar ovqatning ta'mini kamaytirishi mumkin. Kichkina ovqat xonasida siz o'simliklarni derazaga yoki devordagi qozonga joylashtirishingiz mumkin. Bu erda ham o'simliklarni tanlashda xonangizning derazalaridan keladigan yorug'likni hisobga olishingiz kerak. Katta, chiroyli ovqat xonasida o'simliklar qo'shimcha qobiliyat qo'shadi. Bu erda kombinatsiyalar va kompozitsiyalar boshqacha bo'lib, u burchakda turgan bitta solitairedan iborat bo'lishi mumkin, bufetga joylashtirilgan ampel o'simliklarining yorqin ko'rinishlari.

Tropik o'rmonni simulyatsiya qilib, bunday ovqat xonasida yashil burchak yaratishingiz mumkin. Buning uchun deyarli hamma narsadan foydalanishingiz mumkin: novdalar, mox, torf, dekorativ qobiq, toshlar va boshqa ko'plab materiallar. Ushbu kompozitsiyada eski daraxt tanasiga biriktirilgan epifitlar ajoyib ko'rinadi.

Ilmiy natija. Respublikamizda keng jamoatchilik foydalanishi uchun mo'ljallangan jamoat binolarining ichki bezaklarida manzarali o'simliklardan innovatsion foydalanish bo'yicha ommaviy adabiyotlar yetarli emasligiga qaramasdan, bu boradagi ta'lim tizimi va ilmiy ishlarga oid adabiyotlar sonini kam deb bo'lmaydi. Ular darslik, o'quv qo'llanma va uslubiy ko'rsatmalar shaklida nashr etilgan. Jumladan, H. Bo'riev, A. Abdurahmonov, A. Jononbekova, A. G. Kiyatkin va boshqa bir qancha olimlarning kitoblarini keltirish mumkin.

Rus tilida nashr etilgan kitoblardan N. Vlasova, L. Sallivan, F.L. Rayt, Devid Orr, Norman Foster, Vinsent Kallebaut, Y. Lebedeva, S. Nefedova, V. Zabelinoy, V. Ranneva, A.V. Grachevoy, I.L. Zuevoy, N.YA. Krjanovskoy, M.L. Nekrasova kabi bir qancha olimlarning kitoblarini ko'rsatish mumkin.

Xulosa. Endi, keng qamrovli global urbanizatsiya jarayoni bilan bog'liq holda, turli xonalarning ichki qismini shakllantirishda o'simliklardan foydalanish an'anasi odamlarning tabiatga yaqin bo'lish istagiga asoslanadi. Flora va fitodizayn me'moriy ichki muhitni shakllantirishda o'simliklardan foydalanadi, ularni uy-ro'zg'or buyumlari va jihozlari bilan birlashtiradi. Ovqatlanish xonalarini gullar bilan bezashning uchta printsipli quyidagilardan iborat:

A. O'simliklar faqat past tanlangan bo'lishi kerak. Stolda o'tirgan odamlar bir-biridan yashirin bo'lmasligi kerak. Shuning uchun, Sankt-Pauliya, krokuslar, mitti siklamen, peperomiya, Begonia, Pilea, mayda bargli pechak yoki Florarium kabi o'simliklarga ustunlik berish o'rinlidir. Shu bilan birga, siz mutlaqo har qanday tarkibni tanlashingiz mumkin;

B. Yopiq o'simliklarni tanlashda ularning holatiga e'tibor berish juda muhim - har qanday chang, kasal barglar va gul parazitlari muassasa mehmonlariga yaxshi kayfiyat bag'ishlamaydi. Va egalarining o'zlari uni noqulay ahvolga solib qo'yishdi;

C. Sumbulin yoki Stephanotis-bu kuchli hid sifatida davlat muassasasining dekoratsiyasi uchun o'simliklar sotib olmaslik juda muhimdir. Bunday o'simliklar hatto tayyor ovqatning hidini o'ldirishi mumkin.

ADABIYOTLAR:

1. S.S. Ojegov, A.S. Urollov, K.J. Rahimov. Landscape architecture and design - Samarkand, 2003.
2. G.A. Serikova. Sovremennoe oformlenie sada.-Moscow, 2011.
3. Muhayyo Riksibekova's article based on the book.
4. Vlasova N. Plodovyy sad na vashem podokonnike.
5. Beknazarova Makhbuba. To study the traditional and modern methods of organizing floriculture in Uzbekistan and to develop proposals for its application in landscape practice. Master's thesis. 2020
6. A.S. Uralov, S.N. Sadikova. Landscape design and floristry. - Samarkand, 2016.